

HISTORYJKA Z PRZECZENIEM „NIE”

Kiedy łącznie, a kiedy rozdzielnie pisać „nie”?
Czytajcie uważnie, niech każdy wie!

„Nie” piszemy rozdzielnie:

- z **osobowymi formami czasownika**, np. **nie** pragnę, **nie** umiesz, **nie** znajdzie, **nie** poszedłem, **nie** usłyszałaś, **nie** zdobędę, **nie** będę płakała, **nie** chcieliby, **nie** upiekłabyś, **nie** depcz, **nie** psujcie;
- z **bezokolicznikiem**, np. **nie** sądzić, **nie** tłoczyć się, **nie** lękać się, **nie** móc, **nie** piec,
wyjątki (czasowniki, które piszemy łącznie): **nie**pokoić, **nie**wolić, **nie**-domagać, **nie**dowiedzieć, **nie**nawidzić;
- z **formami czasowników zakończonymi na -no, -to**, np. **nie** widziano, **nie** zabrano, **nie** zrobiono, **nie** usunięto, **nie** wyciągnięto, **nie** wykryto;
- z **wyrazami występującymi w znaczeniu czasownikowym**, np. **nie** trzeba, **nie** wiadomo, **nie** brak, **nie** warto, **nie** sposób, **nie** wolno, **nie** szkoda, **nie** wstyd, **nie** żal, **nie** powinno się, **nie** wypada, **nie** należy, **nie** należałoby, **nie** wypadało,
wyjątek: **nie**podobna;
- z **przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym**, np. **nie** łatwiejsze, **nie** najłatwiejsze, **nie** krótsze, **nie** najkrótsze;
- z **przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym**, np. **nie** głębiej, **nie** najgłębiej, **nie** szybciej, **nie** najszybciej;
- z **przysłówkami nie pochodzącymi od przymiotników**, np. **nie** zawsze, **nie** tylko, **nie** bardzo, **nie** dosyć, **nie** całkiem, **nie** dziś, **nie** teraz, **nie** wszędzie, **nie** tu, **nie** tutaj, **nie** tam, **nie** wczoraj, **nie** zaraz, **nie** wnet,
wyjątki: **nie**bawem, **nie**raz (często), **nie**zbyt;
- z **zaimkami**, np. **nie** my, **nie** ja, **nie** mój, **nie** twoja, **nie** swój, **nie** ich, **nie** ten, **nie** każdy;

- z liczebnikami, np. **nie** raz, **nie** dwa, **nie** pierwsza, **nie** siódmy, **nie** jeden (ale wielu), **nie** dwoje, **nie** tysiąc, **nie** sto,

wyjątki: **nie**jeden (wielu, ten i ów), **niewiele**, **niewielu**;

- z rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami, jeśli wyraz „nie” wyraża **nie zaprzeczenie, lecz przeciwstawienie**, np. **nie** nauczyciel (lecz rodzice), **nie** prawda (lecz kłamstwo), **nie** ładne (lecz piękne), **nie** zwykły (ale nadzwyczajny), **nie** dobrze (ale bardzo źle).

„Nie” piszemy łącznie:

- z rzeczownikami, np. **nie**bezpieczeństwo, **nie**zależność, **nie**dopalek, **nie**pogoda, **nie**obecność, **nie**dokładność, **nie**takt, **nie**smak, **nie**pokój, **nie**wola, **nie**porządek, **nie**powodzenie, **nie**chęć;

- z przymiotnikami, np. **nie**chętny, **nie**cierpliwy, **nie**czynny, **nie**jednakowy, **nie**legalny, **nie**obecny, **nie**podzielny, **nie**spokojny, **nie**smaczny, **nie**zaprzeczalny, **nie**miły;

- z przysłówkami utworzonymi od przymiotników, np. **nie**jasno, **nie**dawno, **nie**dbale, **nie**zupełnie, **nie**trudno, **nie**dostrzegalnie, **nie**baczenie, **nie**-zwykle;

- z nielicznymi zaimkami i liczebnikami mającymi zupełnie inne znaczenie z przeczeniem „nie” i bez przeczenia, np. **nie**co, **nie**coś, **nie**jaki, **nie**jaka, **nie**którzy, **nie**którzy, **nie**swój (niezdrow), **nie**jeden (wielu), **niewiele**, **niewielu**.